

NOTATKA ze wspólnego posiedzenia

Komisji Rodziny i Polityki Społecznej oraz **Komisji Gospodarki Narodowej**

Nr posiedzenia: 63

Nr posiedzenia: 90

Data posiedzenia: 15 maja 2013 r.

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący Komisji Gospodarki Narodowej senator Marek Ziółkowski.

Porządek posiedzenia: 1. Rozpatrzenie dokumentu „Informacja o realizacji rządowego programu preferencyjnych kredytów mieszkaniowych <<Rodzina na Swoim>> oraz zamierzenia w sprawie wprowadzania po dniu 31 grudnia 2013 r. systemów wsparcia rodzin w zaspakajaniu potrzeb mieszkaniowych” (druk senacki nr 330).

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie Komisji Rodziny i Polityki Społecznej: Tadeusz Arłukowicz, Mieczysław Augustyn, Robert Dowhan, Kazimierz Jaworski, Stanisław Kogut, Jan Filip Libicki, Robert Mamątow, Jan Michalski, Andżelika Możdżanowska,
 - senatorowie członkowie Komisji Gospodarki Narodowej: Wiesław Dobkowski, Stanisław Iwan, Stanisław Jurcewicz, Kazimierz Kleina, Stanisław Kogut, Marek Martynowski, Jan Michalski, Andrzej Owczarek, Aleksander Pociąg, Bogusław Śmigielski, Jan Wyrowiński, Roman Zaborowski, Marek Ziółkowski,
 - oraz senator Maciej Klima,
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej:
 - podsekretarz stanu Piotr Styczeń,
 - zastępca dyrektora Departamentu Mieszkalnictwa Eliza Chojnicka,
 - zastępca dyrektora Departamentu Mieszkalnictwa Stanisław Kudroń,
 - główny specjalista w Departamencie Mieszkalnictwa Małgorzata Sobieraj,
 - Bank Gospodarstwa Krajowego:
 - dyrektor Departamentu Usług Agencyjnych Bogusław Białowąs,
 - specjalista w Departamencie Usług Agencyjnych Aneta Melson,
 - Związek Banków Polskich:
 - dyrektor Zespołu Bankowości Detalicznej i Rynków Finansowych Norbert Jeziółowicz,
 - doradca zarządu Bolesław Meluch.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Informację o realizacji rządowego programu preferencyjnych kredytów mieszkaniowych „Rodzina na Swoim” oraz zamierzenia dotyczące wprowadzenia po 31 grudnia 2013 r. nowych systemów wsparcia rodzin w zaspakajaniu potrzeb mieszkaniowych przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej Piotr Styczeń.

Dokument został przyjęty przez Radę Ministrów 29 marca 2013 r. na podstawie delegacji do ustawy z 15 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o finansowym wsparciu rodzin w nabywaniu własnego mieszkania i niektórych innych ustaw (DzU nr 168, poz. 1006). Rządowy program preferencyjnych kredytów mieszkaniowych „Rodzina na Swoim”, przyjęty w 2006 r., jest realizowany od 2008 r. i formalnie został zakończony w 2012 r., a jego realizacja związana z dopłatami do kredytów mieszkaniowych będzie trwać jeszcze 10 lat.

Wiceminister Piotr Styczeń, przedstawiając podstawowe informacje o programie, podkreślił, że pomoc państwa w postaci dopłat do kredytów jest świadczona przez pierwszy 8 lat spłaty kredytu preferencyjnego. Na 181 563 kredytów udzielonych w latach 2007–2012 większość przeznaczono na zakup mieszkań na rynku wtórnym (55,25%), na rynku pierwotnym – 26,36%, a na budowę domów jednorodzinnych – 18,39%. Ogólnie na ten cel wydano w tym czasie 32 956,8 mln zł. Do programu obsługiwanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) przystąpiło 20 banków, a na jego realizację nie zabrakło środków. Średnia kwota udzielonego kredytu wyniosła 182 tys. zł, a średnia cena 1 m² mieszkania – 3520 zł. Większość kredytów zaciągnęły małżeństwa w wieku do 39. roku życia. Przeciętny okres spłaty kredytu to 26–28 lat. Spośród 26 tys. wniosków złożonych w 2012 r. około 10 tys. nie jest jeszcze zrealizowanych, do 31 grudnia 2012 r., do końca obowiązywania programu, złożono bowiem bardzo dużo wniosków.

Obecnie rząd przygotowuje kolejny program, „Mieszkanie dla młodych”, który ma być uruchomiony od 2014 r. Założono, że nowy program, łączący politykę mieszkaniową i prorodzinną, przyczyni się do skutecznego zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, zwiększenia popytu na mieszkania i inwestycji w gospodarce, wpłynie także korzystnie na branżę budowlaną i osiągnięcie stanu równowagi rynkowej. Nowy program nie spowoduje wzrostu cen na rynku nieruchomości. Przewiduje się także reformę systemu najmu lokali mieszkalnych.

W trakcie dyskusji zwracano uwagę na potrzebę zmian na rynku nieruchomości i zwiększenia dostępu do mieszkań na wynajem. Wadą dotychczasowego systemu, podkreślał senator Andrzej Owczarek, było przekazywanie środków na dopłaty do kredytów bankom, a nie bezpośrednio kredytobiorcom. Zwracano także uwagę na potrzebę powiązania nowego programu z polityką prorodziną państwa.

Wiceminister Piotr Styczeń podkreślił, że nowy program będzie lepiej przygotowany dzięki doświadczeniom zdobytym podczas realizacji programu „Rodzina na Swoim”. W przyszłości planowane jest odejście od dotowania zakupu mieszkań na własność na rzecz wspierania budownictwa na wynajem. Wiceminister zapowiedział, że nie będzie dotowany zakup mieszkań na rynku wtórnym, ponieważ nie przyczynia się do zwiększenia liczby mieszkań. Państwo będzie zwiększać pomoc w spłacie kredytu rodzinom wraz z urodzeniem się trzeciego dziecka i następnym.

Obecni na posiedzeniu dyrektor Departamentu Usług Agencyjnych w Banku Gospodarstwa Krajowego Bogusław Białowas i dyrektor Norbert Jeziółowicz ze Związku Banków Polskich wysoko ocenili współpracę BGK z bankami przy realizacji programu. Zwrócili uwagę na stosunkowo niski odsetek (około 5%) odrzuconych wniosków kredytowych, a także na ważną funkcję programu, stabilizującą rynek budownictwa mieszkaniowego. Dzięki niemu w Polsce nie doszło do gwałtownego spadku popytu na nowe mieszkania, jak to miało miejsce w niektórych krajach, gdzie nastąpiło załamanie rynku budownictwa i pogłębienie kryzysu gospodarczego.

Konkluzja: Komisje zapoznały się z informacją.